

Lieta C-453/05

Volker Ludwig

pret

Finanzamt Luckenwalde

(Finanzgericht des Landes Brandenburg l?gums sniegt prejudici?lu nol?mumu)

Sest? Direkt?va – PVN – “Kred?ta starpniec?bas darb?jumu” j?dziens

Tiesas (pirm? pal?ta) 2007. gada 21. j?nija spriedums

Sprieduma kopsavilkums

1. Noteikumi par nodok?iem – Ties?bu aktu saska?ošana – Apgroz?juma nodok?i – Kop?ja pievienot?s v?rt?bas nodok?u sist?ma – Sestaj? direkt?v? paredz?tie atbr?vojumi no nodok?a

(Padomes Direkt?vas 77/388 13. panta B da?as d) punkta 1. apakšpunkts)

2. Noteikumi par nodok?iem – Ties?bu aktu saska?ošana – Apgroz?juma nodok?i – Kop?ja pievienot?s v?rt?bas nodok?u sist?ma – Sestaj? direkt?v? paredz?tie atbr?vojumi no nodok?a

(Padomes Direkt?vas 77/388 13. panta B da?as d) punkta 1. apakšpunkts)

1. Apst?klis, ka nodok?u maks?t?js analiz? paša atrasto klientu ?pašuma situ?ciju, lai nodrošin?tu tiem kred?ta sa?emšanu, neliedz atz?t šo darb?bu par kred?ta starpniec?bu, kas atbr?vota no nodok?a Sest?s direkt?vas 77/388 par to, k? saska?ojami dal?bvalstu ties?bu akti par apgroz?juma nodok?iem, 13. panta B da?as d) punkta 1. apakšpunkta noz?m?, ja kred?ta starpniec?ba, ko pied?v? min?tais nodok?u maks?t?js, ir uzskat?ma par galveno darb?bu [pakalpojumu], kuru konsult?cijas ?pašuma jaut?jumos tikai papildina, t?d?j?di, ka uz šo papilddarb?bu [papildpakalpojumu] attiecas t?ds pats nodok?u re?ž?ms k? uz pirmo darb?bu [pakalpojumu]. Iesniedz?jtiesai ir j?noskaidro, vai tas t? ir izskat?maj? liet?.

(sal. ar 20. punktu un rezolut?v?s da?as 1) punktu)

2. Apst?klis, ka nodok?u maks?t?jam nav l?gumiskas saiknes ne ar vienu no pus?m kred?ta l?gum?, kura nosl?gšanu tas veicin?jis, un ka tas nekontakt? tieši ar k?du no š?m pus?m, neliedz uzskat?t, ka min?tais nodok?u maks?t?js sniedz kred?ta starpniec?bas pakalpojumu, kas atbr?vots no nodok?a Sest?s direkt?vas 77/388 par to, k? saska?ojami dal?bvalstu ties?bu akti par apgroz?juma nodok?iem, 13. panta B da?as d) punkta 1. apakšpunkta noz?m?.

Saska?? ar Sest?s direkt?vas 13. panta B da?as d) punkta 1. apakšpunktu no nodok?iem atbr?votie darb?jumi ir defin?ti atbilstoši sniegto pakalpojumu raksturam, nevis atkar?b? no pakalpojumu sniedz?ja vai to sa??m?ja. Min?taj? noteikum? nav nek?das nor?des uz p?d?jiem min?tajiem. Šis secin?jums attiecas ar? uz saikni starp starpnieku un l?guma pus?m, jo Sest?s direkt?vas 13. panta B da?as d) punkta 1. apakšpunkta tekst? nav nek?das nor?des šaj? sakar?.

Turkl?t Sest?s direkt?vas 13. panta B da?as d) punkta 1. apakšpunkta tekst? princip? nav izsl?gta iesp?ja, ka starpniec?bas darb?bu veido daž?di atseviš?i pakalpojumi, kurus t?tad var?tu ietvert

j?dzien? "kred?ta starpniec?ba" min?t? noteikuma izpratn? un uz kuriem var?tu attiekties taj? paredz?tais atbr?vojums. Šajos apst?k?os no nodok?u neitralit?tes principa izriet, ka uz??m?jiem ir j?b?t iesp?jai izv?l?ties t?du organiz?cijas modeli, kas no strikti saimniecisk? viedok?a tiem š?iet vis?rt?kais, bez riska, ka uz to dar?jumiem neattieksies min?taj? noteikuma paredz?tais atbr?vojums.

(sal. ar 25., 26., 34., 35. un 40. punktu un rezolut?v?s da?as 2) punktu)

TIESAS SPRIEDUMS (pirm? pal?ta)

2007. gada 21. j?nij? (*)

Sest? direkt?va – PVN – "Kred?ta starpniec?bas dar?jumu" j?dziens

Lieta C?453/05

par l?gumu sniegt prejudici?lu nol?mumu atbilstoši EKL 234. pantam,

ko *Finanzgericht des Landes Brandenburg* (V?cija) iesniedza ar l?mumu, kas pie?emts 2005. gada 23. novembr? un kas Ties? re?istr?ts 2005. gada 20. decembr?, tiesved?b?

Volker Ludwig

pret

Finanzamt Luckenwalde.

TIESA (pirm? pal?ta)

š?d? sast?v?: pal?tas priekšs?d?t?js P. Janns [*P. Jann*], tiesneši A. Ticano [*A. Tizzano*], E. Borgs Bartets [*A. Borg Barthet*], M. Ileši?s [*M. Ileši?*] un E. Levits (referents),

?ener?ladvok?ts P. Mengoci [*P. Mengozzi*],

sekret?rs B. Fileps [*B. Fülöp*], administrators,

?emot v?r? rakstveida procesu un tiesas s?di 2007. gada 8. mart?,

?emot v?r? atbild?rumus, ko sniedza:

- Ludviga [*Ludwig*] v?rd? – K. Landrijs [*K. Landry*], *Rechtsanwalt*,
- V?cijas vald?bas v?rd? – K. Šulce?B?ra [*C. Schulze?Bahr*], p?rst?ve,

- Grieķijas valdības vārdā – M. Apesoss [M. Apessos] un Z. Hadzipavlu [Z. Chatzipavlou], pārstāvji,
- Francijas valdības vārdā – Ž. de Bergess [G. de Bergues] un H. K. Grasija [J.-C. Gracia], pārstāvji,
- Eiropas Kopienų Komisijas vārdā – D. Triandafilu [D. Triantafyllou] un V. Mēls [W. Mölls], pārstāvji,

ņemot vērā pāc enerģētiskās uzskaites pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez enerģētiskās secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Līgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt 13. panta B daļas d) punkta 1. apakšpunktu Padomes 1977. gada 17. maija Sestajā direktīvā 77/388/EEK par to, kā saskaņojami dalībvalstu tiesību akti par apgrozījuma nodokļiem – Kopēja pievienotās vērtības nodokļu sistēma: vienota aprēķinu bāze (OV L 145, 1. lpp.; turpmāk tekstā – “Sestā direktīva”), un it īpaši tajā ietvertu jēdzienu “kredīta starpniecība”.

2 Šis līgums iesniegts tiesvedībā starp Ludvigu (turpmāk tekstā – “prasītājs pamata prāvā”), konsultantu iepašuma jāutījumos, un *Finanzamt Luckenwalde* [Lukēnvaldes Finanšu pārvaldi] saistībā ar tās atteikumu atbrīvot no apgrozījuma nodokļa neto komisijas naudu EUR 267 apmērā, ko prasītājs pamata prāvā saņēma 2005. gada pirmajā ceturksnā.

Atbilstošās tiesību normas

Kopienų tiesiskais regulējums

3 Saskaņā ar Sestās direktīvas 2. panta 1. punktu pievienotās vērtības nodoklis (turpmāk tekstā – “PVN”) jāmaksā par preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu, ko par atlīdzību attiecīgās valsts teritorijā veicis nodokļu maksātājs, kas kā tās rīkojas.

4 Tās 13. pantā ar nosaukumu “Atbrīvojumi valsts teritorijā” ir paredzēti:

“[..]

B. Citi atbrīvojumi

Ciktāl tas nav pretrunā ar citiem Kopienų noteikumiem, dalībvalstis atbrīvo tīlā minētās darbības atbilstīgi noteikumiem, ko tās pieņem, lai nodrošinātu pareizu un godīgu [vienkāršu] šo atbrīvojumu piemērošanu un lai nepieautu nekādu nodokļu nemaksāšanu, apiešanu vai aunarētīgu izmantošanu:

[..]

d) šādas darbības:

1. Kredīta piešķiršanu un kredīta starpniecību, kā arī kredīta pārvaldi, ko veic persona, kura piešķir kredītu;

[..].”

Valsts tiesiskais regulējums

5 Attiecīgie noteikumi Likumā par apgrozījuma nodokli (*Umsatzsteuergesetz, BGBl. 1979 I, 1953. lpp.*) redakcijā, kas piemērojama pamata lietai, ir šādi:

“1. pants – Apliekami darījumi

1. Apgrozījuma nodoklis ir jāmaksā par šādiem darījumiem:

1) piegādēm un citām darbībām [citiem pakalpojumiem], ko uzņēmums pret atlīdzību veic valstī savas uzņēmējdarbības ietvaros.

[..]

4. pants – Atbrīvojumi attiecībā uz piegādēm un citām darbībām [citiem pakalpojumiem]

Šādi darījumi, uz kuriem attiecas 1. panta 1. punkta 1) apakšpunkts, ir atbrīvoti no nodokļa:

[..]

8. a) kredītu piešķiršana un kredītu starpniecība, [..].”

Pamata prāva un prejudiciālie jautājumi

6 Prasītājs pamata prāvā kļūst par pašnodarbinātu konsultantu, kura uzdevums ir pārbaudīt, vai sabiedrība *Deutsche Vermögensberatung AG* (turpmāk tekstā – “DVAG”) uzdevumu atbilstoši tirdzniecības pārstāvja [aģenta] līgumam.

7 DVAG ar sava apakšaģenta starpniecību, kas rīkojas kā konsultants, pārbauda jautājumu, vai piedāvā privātpersonām dažādu finanšu pakalpojumu, tostarp kredīti, attiecībā uz kuriem tā iepriekš formulējusi vispārīgus nosacījumus kopā ar kredīta izsniedzēja finanšu iestādi.

8 Šajā sakarā konsultants pārbauda jautājumu DVAG vārdā atrod iespējamos klientus, lai aicinātu tos uz tikšanos, kuras mērķis ir noskaidrot to pārbauda situāciju un noteikt to iespējamo vajadzības pārcelšas.

9 Pēc tādējādi pieaicinātās personas finanšu situācijas analīzes, ko veic, izmantojot DVAG sniegto programmatūru, konsultants tai piedāvā finanšu pakalpojumu, kas varētu atbilst tās vajadzībām.

10 Ja attiecīgā persona pauž vēlmi ņemt kredītu, konsultants sagatavo saistošo līguma nosaukšanas piedāvājumu, kuru pēc tam, kad to parakstījis klients, pāršūta DVAG, kas pārbauda tā pareizību. DVAG nosūta līguma nosaukšanas piedāvājumu kredīta izsniedzējai finanšu iestādei, kas var pieņemt, noraidīt vai grozīt tā noteikumus.

11 Gadījumā, ja tiek nosūtīti līgumi, DVAG saņem no kredīta izsniedzēja finanšu iestādes komisijas naudu. DVAG savukārt izmaksā konsultantam pārbauda jautājumu kļūdu apakšaģentam – kā atlīdzību par tā darbībām saistībā ar minētā līguma nosaukšanu – komisijas naudu, kuras summa ir atkarīga no tirdzniecības pārstāvja [aģenta] līguma noteikumiem. Savukārt klients nemaksā komisijas naudu nedz DVAG, nedz konsultantam.

12 Konsultantam ir jāuzrauga turpmākās attiecības ar tā klientiem pēc ikviena kredīta līguma

nosl?gšanas.

13 Atbilstoši min?tajai k?rt?bai pras?t?js pamata pr?v? k? apakša?ents sa??ma no DVAG komisijas naudu EUR 267 apm?r? p?c tam, kad bija veicin?jis kred?ta l?guma nosl?gšanu 2005. gada pirmaj? ceturksn?. Pras?t?js pamata pr?v?, uzskatot, ka vi?a veiktais dar?jums, kura rezult?t? tika izmaks?ta min?t? komisijas nauda, ir atbr?vots no PVN saska?? ar Sest?s direkt?vas 13. panta B da?as d) punkta 1. apakšpunktu, *Finanzgericht des Landes Brandenburg* [Brandenburgas zemes Finanšu ties?] apstr?d min?t? nodok?a iekas?šanu, ko veica V?cijas nodok?u administr?cija atbilstoši 16 % likmei.

14 Saist?b? ar min?to pras?bu *Finanzgericht des Landes Brandenburg* nol?ma aptur?t tiesved?bu un uzdot Tiesai š?dus prejudici?lus jaut?jumus:

“1) Vai past?v starpniec?bas darb?ba [pakalpojums] Sest?s direkt?vas 13. panta B da?as d) punkta 1. apakšpunkta noz?m?, ja nodok?a maks?t?js – kuru attiec?gaj? gad?jum? p?rst?v apakša?ents – paša atrastajiem klientiem g?st kred?tus, kurus pieš?ir daž?di aizdev?ji, ar kuriem tas ir iepriekš vienojies par visp?r?jiem t? klientiem piem?rojamiem noteikumiem un no k? tas sa?em komisijas naudu par starpniec?bu saist?b? ar noteiktu pakalpojumu, pat ja, to darot, a?ents analiz? klientu ?pašuma situ?ciju, k? ar? to person?g?s un finansi?l?s vajadz?bas, vai ar? t? nav neatkar?ga darb?ba [neatkar?gs pakalpojums], bet gan papilddarb?ba [papildpakalpojums] attiec?b? uz galveno darb?bu [pakalpojumu] – finanšu pakalpojumu, kas Sest?s direkt?vas 13. panta B da?as d) punkta 1. apakšpunkt? nav paredz?ts?

2) Vai Sest?s direkt?vas 13. panta B da?as d) punkta 1. apakšpunkt? paredz?tais kred?ta starpniec?bas atbr?vojums [no PVN] paredz, ka:

a) past?v tieša l?gumiska saikne starp starpnieku, no vienas puses, un kred?ta ??m?ju un/vai kred?ta dev?ju, no otras puses,

b) un ka starpniekam ir j?kontakt?jas ne tikai ar kred?ta ??m?ju, bet ar? ar kred?ta dev?ju un pašam ir j?vienojas ar to par l?guma nosac?jumiem,

vai nodok?a atbr?vojums attiecas ar? uz komisijas naudas maks?jumiem, ko nodok?u maks?t?js sa?em no galven? p?rst?vja [a?enta], kura lab? tas str?d? k? apakša?ents un kura v?rd? tas darbojas ar t? klientiem, k? atl?dz?bu par to, ka šie klienti nosl?dz kred?ta l?gumus ar galven? p?rst?vja [a?enta] nor?d?tajiem kred?ta dev?jiem, pašam apakša?entam nekontakt?joties ar kred?ta dev?ju?”

Par prejudici?lajiem jaut?jumiem

Par pirmo jaut?jumu

15 Ar savu pirmo jaut?jumu iesniedz?tiesa b?t?b? jaut?, kuras pras?t?ja pamata pr?v? darb?bas – kred?ta starpniec?ba vai konsult?cijas ?pašuma jaut?jumos – ir izš?irošas t? veikto darb?bu [sniegto pakalpojumu] klasifik?cijai saist?b? ar Sest?s direkt?vas 13. panta B da?as d) punkta 1. apakšpunkt? paredz?to atbr?vojumu.

16 No l?muma par prejudici?lo jaut?jumu uzdošanu izriet, ka pras?t?ja pamata pr?v? veikto darb?bu veido divas sast?vda?as: pirmk?rt, tas konsult? klientus attiec?b? uz to finansi?lo situ?ciju un, otrk?rt, tas cenšas pan?kt, ka attiec?gaj? gad?jum? šie klienti nosl?dz kred?ta l?gumu. Par š?m darb?b?m pras?t?js pamata pr?v? sa?em k? atl?dz?bu da?u no komisijas naudas, ko min?t?s kred?ta izsniedz?jas finanšu iest?des samaks?jušas DVAG, ar nosac?jumu, ka konsultants ?pašuma jaut?jumos, darbojoties k? DVAG apakša?ents, veicina kred?ta l?guma

nosl?gšanu starp š?m iest?d?m un klientiem, kurus tas atradis.

17 No Sest?s direkt?vas 2. panta 1. punkta, kur? defin?ta š?s direkt?vas darb?bas joma, izriet, ka katra pakalpojumu sniegšanas darb?ba parasti ir uzskat?ma par atseviš?u un neatkar?gu un ka dar?jums, kas sast?v no viena ekonomiska rakstura pakalpojuma, nav m?ksl?gi sadal?ms, lai neizkrop?otu PVN sist?mas efektivit?ti, un t?tad ir svar?gi izp?t?t apskat?m? dar?juma raksturojošos elementus, lai noteiktu, vai nodok?u maks?t?js par labu pat?r?t?jam – k? vidusm?ra pat?r?t?jam – ir veicis vair?kas galven?s un savstarp?ji noš?iramas darb?bas [pakalpojumus], vai ar? vienotu darb?bu [pakalpojumu] (1999. gada 25. febru?ra spriedums liet? C?349/96 *CPP, Recueil*, l?973. lpp., 29. punkts).

18 Šaj? sakar? vienota darb?ba [vienots pakalpojums] past?v tad, ja viens vai vair?ki elementi veido galveno darb?bu [pakalpojumu], lai gan savuk?rt viens vai vair?ki elementi ir uzskat?mi par vienu vai vair?k?m papilddarb?b?m [papildpakalpojumiem], uz kur?m attiecas t?ds pats nodok?u rež?ms k? uz galveno darb?bu [pakalpojumu]. Darb?ba [pakalpojums] ir j?uzskata par papildin?jumu galvenajai darb?bai [galvenajam pakalpojumam] tad, ja š? darb?ba [pakalpojums] nav pat?r?t?ja pamatm?r?is, bet gan tikai l?dzeklis, lai vislab?kajos apst?k?os izmantotu pakalpojuma sniedz?ja sniegto galveno pakalpojumu (1998. gada 22. oktobra spriedums apvienotaj?s liet?s C?308/96 un C?94/97 *Madgett un Baldwin, Recueil*, l?6229. lpp., 24. punkts, un iepriekš min?tais spriedums liet? *CPP*, 30. punkts).

19 Pamata liet?, pirmk?rt, tas, ka par *DVAG* un t?s apakša?enta sniegtajiem pakalpojumiem kred?ta izsniedz?jas finanšu iest?des samaks? tikai ar nosac?jumu, ka klienti, kurus atrada un konsult?ja konsultants ?pašuma jaut?jumos, nosl?dz kred?ta l?gumu, liek secin?t, ka starpniec?ba ir galven? darb?ba [galvenais pakalpojums] un konsult?šana ir tikai papilddarb?ba [papildpakalpojums]. Otrk?rt, kred?ta starpniec?ba š?iet vissvar?g?k? darb?ba [pakalpojums] kred?ta ??m?jiem un kred?ta izsniedz?j?m finanšu iest?d?m, jo konsult?cijas ?pašuma jaut?jumos notiek tikai s?kotn?j? posm? un aprobežojas ar pal?dz?bu klientam daž?du finansi?lo produktu vid? izv?l?ties t?dus, kas vislab?k atbilst klienta situ?cijai un t? vajadz?b?m.

20 L?dz ar to uz pirmo jaut?jumu ir j?atbild, ka apst?klis, ka nodok?u maks?t?js analiz? paša atrasto klientu ?pašuma situ?ciju, lai nodrošin?tu tiem kred?ta sa?emšanu, neliedz atz?t šo darb?bu par kred?ta starpniec?bu, kas atbr?vota no nodok?a Sest?s direkt?vas 13. panta B da?as d) punkta 1. apakšpunkta noz?m?, ja, ?emot v?r? iepriekš min?tos interpret?cijas elementus, kred?ta starpniec?ba, ko pied?v? min?tais nodok?u maks?t?js, ir uzskat?ma par galveno darb?bu [pakalpojumu], kuru konsult?cijas ?pašuma jaut?jumos tikai papildina, t?d?j?di, ka uz šo papilddarb?bu [papildpakalpojumu] attiecas t?ds pats nodok?u rež?ms k? uz pirmo darb?bu [pakalpojumu]. Iesniedz?jtiesai ir j?noskaidro, vai tas t? ir izskat?maj? liet?.

Par otro jaut?jumu

levada apsv?rumi

21 J?atg?dina, ka termini, kas lietoti, lai raksturotu Sest?s direkt?vas 13. pant? paredz?tos atbr?vojumus, ir interpret?jami sašaurin?ti, jo šie atbr?vojumi ir atk?pe no visp?r?j? principa, ka PVN tiek piem?rots katram pakalpojumam, ko nodok?u maks?t?js sniedz par atl?dz?bu (1989. gada 15. j?nija spriedums liet? 348/87 *Stiching Uitvoering Financiële Acties, Recueil*, 1737. lpp., 13. punkts, un 1997. gada 5. j?nija spriedums liet? C?2/95 *SDC, Recueil*, l?3017. lpp., 20. punkts).

22 T?pat no past?v?g?s judikat?ras izriet, ka min?tie atbr?vojumi ir autonomi Kopien? ties?bu j?dzieni, kuru m?r?is ir nov?rst atš?ir?bas PVN rež?ma piem?rošan? daž?d?s dal?bvalst?s un kuri ir j?apl?ko kop?j?s PVN sist?mas visp?r?gaj? kontekst? (2001. gada 8. marta spriedums liet? C?240/99 *Skandia, Recueil*, l?1951. lpp., 23. punkts, un 2005. gada 3. marta spriedums liet?

23 Termins "starpniec?ba", ko izmanto Sest?s direkt?vas 13. panta B da?as d) punkta 1.–5. apakšpunkt?, šaj? direkt?v? nav defin?ts. Tom?r Tiesa saist?b? ar min?t? punkta 5. apakšpunktu ir nospriedusi, ka šis j?dziens attiecas uz darb?bu, ko veic starpnieks, kurš nav puse l?gum? par finanšu pakalpojumu un kura darb?ba atš?iras no darb?b?m [pakalpojumiem], ko atbilstoši l?gumam parasti veic š?du l?gumu puses. Starpniec?ba faktiski ir pakalpojums, ko sniedz l?guma pusei un par ko t? maks? atl?dz?bu k? par ?pašu starpniec?bas darb?bu. Šaj? zi?? š?das darb?bas m?r?is ir pan?kt to, ka divas puses nosl?dz l?gumu; starpnieks pats nav ieinteres?ts l?guma satur? (šaj? sakar? skat. 2001. gada 13. decembra spriedumu liet? C?235/00 *CSC Financial Services, Recueil*, l?10237. lpp., 39. punkts). Savuk?rt t? nav starpniec?ba, ja viena no l?guma pus?m uztic apakšuz??m?jam veikt da?u no l?gumam b?tisk?m darb?b?m (šaj? sakar? skat. iepriekš min?to spriedumu liet? *CSC Financial Services*, 40. punkts).

24 Iesniedz?tiesa v?las zin?t, vai Sest?s direkt?vas 13. panta B da?as d) punkta 1. apakšpunkt? min?tais starpniec?bas j?dziens noz?m?, ka, pirmk?rt, ir j?b?t l?gumiskai saiknei starp kred?ta starpniec?bas pakalpojuma sniedz?ju un vienu no kred?tl?guma pus?m un, otrk?rt, ja atbilde ir noraidoša, vai ir j?b?t tiešam kontaktam starp min?to pakalpojumu sniedz?ju un ab?m kred?tl?guma pus?m, lai var?tu atsaukties uz min?t? panta 1. apakšpunkt? paredz?to atbr?vojumu.

Par l?gumiskas saiknes starp starpnieku un vienu no l?guma pus?m nepieciešam?bu

25 J?atg?dina, ka saska?? ar Sest?s direkt?vas 13. panta B da?as d) punkta 1. apakšpunktu no nodok?iem atbr?votie dar?jumi ir defin?ti atbilstoši sniegto pakalpojumu raksturam, nevis atkar?b? no pakalpojumu sniedz?ja vai to sa??m?ja. Min?taj? noteikum? nav nek?das nor?des uz p?d?jiem min?tajiem (skat. p?c analo?ijas attiec?b? uz Sest?s direkt?vas 13. panta B da?as d) punkta 3. un 5. apakšpunktu iepriekš min?to spriedumu liet? *SDC*, 32. punkts, un attiec?b? uz š?s direkt?vas 13. panta B da?as d) punkta 6. apakšpunktu – 2006. gada 4. maija spriedumu liet? C?169/04 *Abbey National*, Kr?jums, l?4027. lpp., 66. punkts).

26 Šis secin?jums attiecas ar? uz saikni starp starpnieku un l?guma pus?m, jo Sest?s direkt?vas 13. panta B da?as d) punkta 1. apakšpunkta tekst? nav nek?das nor?des šaj? sakar?.

27 No Tiesas judikat?ras izriet, ka, lai sniegtos pakalpojumus kvalific?tu k? no nodok?iem atbr?votus dar?jumus Sest?s direkt?vas 13. panta B da?as d) punkta noz?m?, tiem, visp?r?gi v?rt?jot, j?veido atseviš?s dar?jumu kopums, kas faktiski pilda starpniec?bas pakalpojumu sniegšanai rakstur?gas un b?tiskas funkcijas (šaj? sakar? skat. attiec?b? uz Sest?s direkt?vas 13. panta B da?as d) punkta 5. apakšpunktu iepriekš min?tos spriedumus liet? *SDC*, 66. punkts, un liet? *CSC Financial Services*, 25. punkts, k? ar? – attiec?b? uz š?s direkt?vas 13. panta B da?as d) punkta 6. apakšpunktu – iepriekš min?to spriedumu liet? *Abbey National*, 70. punkts).

28 Šaj? sakar? Tiesa ir nospriedusi, ka starpniec?ba ir starpniec?bas darb?ba, kuras gait? cita starp? var vienai l?guma pusei nor?d?t uz iesp?j?m nosl?gt š?du l?gumu, sazin?ties ar otro l?guma pusi un klienta v?rd? un uzdevum? risin?t sarunas par savstarp?jo pien?kumu s?ki izstr?d?tu saturu un kuras m?r?is ir pan?kt, ka divas puses nosl?dz l?gumu, starpniekam pašam neesot ieinteres?tam t? satur? [šaj? sakar? attiec?b? uz Sest?s direkt?vas 13. panta B da?as d) punkta 5. apakšpunktu skat. iepriekš min?to spriedumu liet? *CSC Financial Services*, 39. punkts].

29 Tātad no iepriekš minētā izriet, ka, lai kādu darbību atzītu par starpniecības darbību, kas ir atbrīvota no nodokļa Sestās direktīvas 13. panta B daļas d) punkta 1. apakšpunkta nozīmē, nav obligāti jāpastāv līgumiskai saiknei starp starpniecības pakalpojuma sniedzēju un kādu no kredīta līguma pusēm.

30 Pretī Vācijas valdības apgalvojumiem šo konstatējumu neietekmē tas, ka Tiesa iepriekš minētā sprieduma lietā *CSC Financial Services* 39. punktā norādījusi, ka starpniecība ir pakalpojums, ko sniedz līguma pusei un par ko tā maksā atlīdzību kā par šādu starpniecības darbību.

31 Pirmkārt, minētajā lietā *CSC Financial Services* nebija strīda par to, vai pastāv līgums starp pakalpojuma sniedzēju un tā saņēmēju, aplūkojamajā gadījumā attiecīgi starp *CSC Financial Services Ltd* un *Sun Alliance Group*. Kā izriet no minētā sprieduma 7. punkta – konkrētajā gadījumā šāda līgumiska saikne bija. Neņemot vērā šo faktu, Tiesa, atstājot aplūkojamās lietas faktu izvērtēšanu iesniedzējtiesas kompetencē, tomēr konstatēja, ka *CSC Financial Services Ltd*, šīet, veica darbības, kas ir līdzīgas apakšuzņēmēja darbībām, kurām viena no līguma pusēm uzticējusi veikt ar līgumu saistītās vienkāršas būtiskas darbības, kuras neietilpst Sestās direktīvas 13. panta B daļas d) punkta 3.–5. apakšpunkta piemērošanas jomā (iepriekš minētais spriedums lietā *CSC Financial Services*, 40. punkts). Līdz ar to Tiesas konstatējumam par līgumiskas saiknes esamību starp pakalpojuma sniedzēju un tā saņēmēju nevarētu piešķirt tūdu nozīmīgumu Tiesas argumentācijas struktūrā, kādu tai piedāvā Vācijas valdība savos apsvērumos.

32 Otrkārt, jāatgādina, no vienas puses, ka minētajā lietā Tiesa, atsaucoties uz iepriekš minētā sprieduma lietā *SDC* 64. un 66. punktu, uzsvēra, ka *CSC Financial Services Ltd* darbību raksturam ir izšķiroša nozīme, nosakot, vai tā veikusi darbības, kas ir atbrīvotas no nodokļiem Sestās direktīvas 13. panta B daļas d) punkta 3.–5. apakšpunkta izpratnē (iepriekš minētais spriedums lietā *CSC Financial Services*, 23.–28. punkts). No otras puses, Tiesa minētā sprieduma 39. punkta ievaddaļā norādīja, ka nav nepieciešams noteikt termina “starpniecība” precīzu saturu.

33 Tādējādi Sestās direktīvas 13. panta B daļas d) punkta 1. apakšpunktā paredzētā atbrīvojuma piemērojamība nevar būt atkarīga no tā, vai pastāv līgumiska saikne starp starpniecības pakalpojuma sniedzēju un kredītlīguma pusi, bet tā ir jāizvērtē, ņemot vērā šādu sniegtā pakalpojuma raksturu un mērķi, kas minēti šā sprieduma 23. punktā.

Par tieša kontakta starp starpnieku un abām līguma pusēm nepieciešamību

34 Jāuzsver, ka Sestās direktīvas 13. panta B daļas d) punkta 1. apakšpunkta tekstā principā nav izslēgta iespēja, ka starpniecības darbību veido dažādi atsevišķi pakalpojumi, kurus tādā varētu ietvert jādzenā “kredīta starpniecība” minētā noteikuma izpratnē un uz kuriem varētu attiekties tajā paredzētais atbrīvojums (šajā sakarā skat. attiecībā uz Sestās direktīvas 13. panta B daļas d) punkta 3. apakšpunktu iepriekš minēto spriedumu lietā *SDC*, 64. punkts; attiecībā uz šīs direktīvas 13. panta B daļas d) punkta 5. apakšpunktu – iepriekš minēto spriedumu lietā *CSC Financial Services*, 23. punkts, kā arī attiecībā uz šīs direktīvas 13. panta B daļas d) punkta 6. apakšpunktu – iepriekš minēto spriedumu lietā *Abbey National*, 67. punkts).

35 Šajos apstākļos no nodokļu neitralitātes principa izriet, ka uzņēmumiem ir jābūt iespējai izvairīties tādā organizācijas modeli, kas no strikti saimnieciskā viedokļa tiem šķiet visrtākais, bez riska, ka uz to darījumiem neattieksies Sestās direktīvas 13. panta B daļas d) punkta 1. apakšpunkta paredzētais atbrīvojums (šajā sakarā attiecībā uz Sestās direktīvas 13. panta B daļas d) punkta 6. apakšpunktu skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Abbey National*, 68. punkts).

36 Tomēr, kā tika atgādāts šā sprieduma 27. punktā, lai pakalpojumu sniedzēja sniegto pakalpojumu varētu kvalificēt kā no nodokļiem atbrīvotu darījumu Sestās direktīvas 13. panta B daļas d) punkta 1. apakšpunkta nozīmā, tam, vispirms jāveido atsevišķs darījumu kopums, kas faktiski pilda starpniecības pakalpojumu sniegšanai raksturīgas un būtiskas funkcijas.

37 Līdz ar to Sestās direktīvas 13. panta B daļas d) punkta 1. apakšpunkts neliedz – kā pamata lietas apstākļos – kredīta starpniecības pakalpojumu sadalīt divās darbībās, vienu no kurām veic galvenais pārstāvis [aģents], t.i., DVAG, rīkojot sarunas ar kredīta izsniedzēju finanšu iestādēm, un otru – tās apakšaģents, t.i., prasītājs pamata prāvā, kas rīkojas kā konsultants pāšuma jautājumos, risinot sarunas ar kredīta uzņēmumiem.

38 Jāatgādina, ka atbilstoši iepriekš minētajam sprieduma lietā *CSC Financial Services* 39. punktam starpniecība ir starpniecības darbība, kuras gaitā cita starpā var vienai līguma pusei norādīt uz iespējamo noslēgtā šādu līgumu un kuras mērķis ir panākt to, ka divas puses noslēdz līgumu, starpniekam pašam neesot ieinteresētam tajā saturā. Līdz ar to starpniecības jēdziens nenozīmē, ka starpniekam kā galvenā pārstāvja [aģenta] apakšaģentam obligāti ir jākontaktējas tieši ar abām līguma pusēm, lai ar tām risinātu sarunas par visiem noteikumiem, tomēr ar nosacījumu, ka viņa loma nav aprobežota ar to būtisko darbību daļas veikšanu, kas saistītas ar līgumu.

39 Turklāt tas vien, ka kredīta līguma noteikumus ir iepriekš formulējusi viena no līguma pusēm, nevar būt šķērslis starpniecības pakalpojuma sniegšanai Sestās direktīvas 13. panta B daļas d) punkta 1. apakšpunkta nozīmā, jo, kā tas izriet no iepriekšējā punkta, starpniecība var būt aprobežota ar kādai līguma pusei sniegtajām norādēm uz iespējamo noslēgtā šādu līgumu.

40 Līdz ar to uz otro jautājumu ir jāatbild, ka apstāklis, ka nodokļu maksātājam nav līgumiskas saiknes ne ar vienu no pusēm kredītlīgumā, kura noslēgšanu tas veicinājis, un ka tas nekontaktējas tieši ar kādu no šīm pusēm, neliedz uzskatīt, ka minētais nodokļu maksātājs sniedz kredīta starpniecības pakalpojumu, kas atbrīvots no nodokļa Sestās direktīvas 13. panta B daļas d) punkta 1. apakšpunkta nozīmā.

Par tiesāšanas izdevumiem

41 Attiecībā uz lietas dalībniekiem šā tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanas izdevumiem. Tiesāšanas izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēti lietas dalībnieku tiesāšanas izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirma palāta) nospriež:

1) **apstāklis, ka nodokļu maksātāja analizē pašā atrasto klientu pāšuma situāciju, lai nodrošinātu tiem kredīta saņemšanu, neliedz atzīt šo darbību par kredīta starpniecību, kas atbrīvota no nodokļa Padomes 1977. gada 17. maija Sestās direktīvas 77/388/EEK par to, kā saskaņojami dalībvalstu tiesību akti par apgrozījuma nodokļiem – Kopējā pievienotās vērtības nodokļu sistēma: vienota aprēķinu bāze, 13. panta B daļas d) punkta 1. apakšpunkta nozīmā, ja, ņemot vērā iepriekš minētos interpretācijas elementus, kredīta starpniecība, ko piedāvā minētais nodokļu maksātājs, ir uzskatāma par galveno**

darb?bu [pakalpojumu], kuru konsult?cijas ?pašuma jaut?jumos tikai papildina, t?d?j?di, ka uz šo papilddarb?bu [papildpakalpojumu] attiecas t?ds pats nodok?u rež?ms k? uz pirmo darb?bu [pakalpojumu]. Iesniedz?jtiesai ir j?noskaidro, vai tas t? ir izskat?maj? liet?;

2) apst?klis, ka nodok?u maks?t?jam nav l?gumiskas saiknes ne ar vienu no pus?m kred?ta l?gum?, kura nosl?gšanu tas veicin?jis, un ka tas nekontakt? tieši ar k?du no š?m pus?m, neliedz uzskat?t, ka min?tais nodok?u maks?t?js sniedz kred?ta starpniec?bas pakalpojumu, kas atbr?vots no nodok?a Sest?s direkt?vas 77/388 13. panta B da?as d) punkta 1. apakšpunkta noz?m?.

[Paraksti]

* Tiesved?bas valoda – v?cu.